

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การเบิกจ่ายเงินประจำตำแหน่งและการได้รับสิทธิอันพึงมีพึงได้กรณีศาลปกครองกลาง
มีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการตำรวจ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือ ที่ ตช ๐๐๐๙.๑๕/๒๐๘๘ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้มีประกาศลำดับอาวุโสข้าราชการตำรวจระดับผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เพื่อใช้ในการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจในวาระประจำปี ๒๕๕๔ พลตำรวจโท วุฒิ ลิปตพัลลภ เห็นว่าการจัดลำดับอาวุโสตามประกาศดังกล่าวไม่ชอบด้วยระเบียบ ก.ตร. ว่าด้วยการกำหนดลำดับอาวุโสของข้าราชการตำรวจในการรักษาราชการแทน พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงได้ร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมต่อคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) ต่อมา ก.ตร. ได้มีมติยกคำร้องทุกข์ พลตำรวจโท วุฒิฯ จึงได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง และศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๗ พิพากษาเพิกถอนประกาศลำดับอาวุโสข้าราชการตำรวจระดับผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ฟ้องคดี เพิกถอนมติ ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๔ ที่ยกคำร้องทุกข์ และเพิกถอนประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งข้าราชการตำรวจ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ฟ้องคดี และศาลปกครองกลางมีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษา โดยให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และ ก.ตร. ดำเนินการออกประกาศลำดับอาวุโสข้าราชการตำรวจระดับผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เพื่อใช้ในการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจในวาระประจำปี ๒๕๕๔ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ฟ้องคดีใหม่

ต่อมา ก.ตร. มีมติในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๗ อนุมัติกำหนดตำแหน่งและการยุบเลิกตำแหน่งข้าราชการตำรวจเพื่อรองรับการดำเนินการคัดเลือกแต่งตั้ง เที่ยวยยา หรือแก้ไขการคัดเลือกแต่งตั้งให้เหมาะสมกับข้าราชการตำรวจที่ได้รับผลกระทบจากคำพิพากษาศาลปกครองกลางดังกล่าว โดยกำหนดตำแหน่งรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้กับพลตำรวจโท วุฒิฯ และมีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การเพิกถอนประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี แต่งตั้งข้าราชการตำรวจและพระราชทานยศตำรวจชั้นนายพล ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ โดยขอพระราชทานยศพลตำรวจเอก ให้พลตำรวจโท วุฒิฯ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ มีผลให้พลตำรวจเอก วุฒิฯ จะได้รับเงินประจำตำแหน่งย้อนหลังเพิ่มขึ้นจากเดิมตำแหน่งประเภทผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะในอัตราเดือนละ ๑๕,๖๐๐ บาท เป็นตำแหน่งประเภทผู้บริหารระดับสูง อัตราเดือนละ ๒๑,๐๐๐ บาท

สำนักงานตำรวจแห่งชาติเห็นว่า เพื่อให้การเยียวยาข้าราชการตำรวจที่ได้รับผลกระทบจากคำพิพากษาศาลปกครองเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและถูกต้องตามกฎหมาย จึงขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนี้

๑. บทบัญญัติตามมาตรา ๖๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ สามารถนำมาใช้บังคับเพื่อเยียวยาแก่ข้าราชการตำรวจที่ได้รับผลกระทบตามคำพิพากษาศาลปกครองกลาง ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งและสิทธิอื่นที่มีพึงได้ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องได้หรือไม่ อย่างไร

๒. บทบัญญัติตามมาตรา ๑๐๕/๑ ของหมวด ๘ การอุทธรณ์ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๔/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ สามารถนำมาใช้บังคับเพื่อเยียวยาแก่ข้าราชการตำรวจที่ได้รับผลกระทบตามคำพิพากษาศาลปกครองกลาง ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งและสิทธิอื่นที่มีพึงได้ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องได้หรือไม่ อย่างไร

๓. หากมาตรา ๖๘/๑ และมาตรา ๑๐๕/๑ ไม่สามารถนำมาใช้บังคับกับกรณีนี้ได้ จะมีบทบัญญัติของกฎหมายหรือวิธีการใดที่จะนำมาใช้บังคับ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า เมื่อมาตรา ๑๐๕/๑^๑ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๔/๒๕๕๘ เรื่อง การแก้ไขปัญหการบริหารงานบุคคล ของข้าราชการตำรวจ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘ บัญญัติให้ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดสั่งเพิกถอนหรือแก้ไขคำสั่งในเรื่องใด ให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจ ก.ตร. หรือ ก.ต.ช. แล้วแต่กรณี ในการสั่งการตามสมควร เพื่อเยียวยาและแก้ไขหรือดำเนินการ ตามที่เห็นสมควรนั้น บทบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นการกำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจ ก.ตร. หรือ ก.ต.ช. ในการพิจารณาสั่งการเพื่อเยียวยาให้ข้าราชการตำรวจผู้ได้รับผลกระทบตามคำพิพากษาศาลปกครองที่สั่งเพิกถอนหรือแก้ไขคำสั่งในเรื่องใดให้ได้รับความเป็นธรรมตามสมควรแก่กรณีได้โดยมิได้จำกัดเฉพาะเรื่องการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๘ การอุทธรณ์ เท่านั้น กรณีจึงใช้บังคับกับการเบิกจ่ายเงินประจำตำแหน่งย้อนหลังเพื่อเยียวยาให้ข้าราชการตำรวจผู้ได้รับผลกระทบตามคำพิพากษาศาลปกครองที่สั่งเพิกถอนประกาศเกี่ยวกับการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจได้

สำหรับมาตรา ๖๘/๑^๒ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่บัญญัติให้ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น เพื่อเป็นการเยียวยาให้ข้าราชการตำรวจได้รับเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่ง

^๑มาตรา ๑๐๕/๑ ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดสั่งเพิกถอนหรือแก้ไขคำสั่งในเรื่องใด ให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจ ก.ตร. หรือ ก.ต.ช. แล้วแต่กรณี ในการสั่งการตามสมควร เพื่อเยียวยาและแก้ไขหรือดำเนินการตามที่เห็นสมควร

^๒มาตรา ๖๘/๑ ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น เพื่อเป็นการเยียวยาให้ข้าราชการตำรวจได้รับเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งที่เหมาะสมและเป็นธรรม ก.ตร. อาจกำหนดให้ข้าราชการตำรวจได้รับการเยียวยาโดยให้ได้รับเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งตามที่เห็นสมควรเป็นกรณี ๆ ไปก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ที่เหมาะสมและเป็นธรรม ก.ตร. อาจกำหนดให้ข้าราชการตำรวจได้รับการเยียวยาโดยให้ได้รับเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งตามที่เห็นสมควรเป็นกรณี ๆ ไปก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนดนั้น เป็นบทบัญญัติที่มีเจตนารมณ์ในการนำมาใช้บังคับในกรณีการปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการตำรวจโดยรวม ให้เหมาะสม เป็นธรรม และได้มาตรฐานโดยคำนึงถึงค่าครองชีพที่เปลี่ยนแปลงไป ค่าตอบแทนในภาคเอกชน ฐานะการคลังของประเทศ ความแตกต่างระหว่างรายได้ของข้าราชการต่างประเภทกันและปัจจัยอื่นที่จำเป็น จึงไม่นำมาใช้บังคับในกรณีการเยียวยาตามคำพิพากษาของศาลปกครองตามข้อหาหรือ

ดังนั้น กรณีตามข้อหาหรือของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในปัญหาเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินประจำตำแหน่งย้อนหลังกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาที่สั่งให้เพิกถอนประกาศเกี่ยวกับการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจ จึงเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจ ก.ตร. หรือ ก.ต.ช. แล้วแต่กรณีในการสั่งการตามสมควรเพื่อเยียวยาและแก้ไขหรือดำเนินการตามที่เห็นสมควร เพื่อให้ข้าราชการตำรวจซึ่งได้รับผลกระทบได้รับความเป็นธรรมตามควรแก่กรณีได้ ตามหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐๕/๑" แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๔/๒๕๕๘

(นายตีสทัต โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๕๙